

het niet een nieuw bewerkte uitgave gold. Intusschen is er niet zoo-veel nieuws, de omvang is 21 bladz. toegenomen. Eenigszins uitgebreid is de verhandeling over typhus, o. a. met de door UHLENHUTH voor de typhusbestrijding bij den troep aangegeven grondregels, terwijl eveneens het hoofdstuk over de verschijnselen en de behandeling van typhus werd uitgebreid. Voorts is meer uitvoerig de „ontluizing” in verband met vlektyphus behandeld. Eveneens worden thans een paar bladzijden gewijd aan de verergering of het opwekken van zelfstandig voortschrijdende zenuwziekten door de ontberingen van den oorlog. Eenigszins uitgebreid werd verder het hoofdstuk over oor-, neus- en keelziekten en dat over huid- en geslachtsziekten. In het algemeen gelden het echter slechts weinig belangrijke wijzigingen, zoodat het karakter hetzelfde is gebleven. Ook deze druk zal door zijn zakelijken en tot op heden bijgewerkten inhoud zeker zijn weg vinden; het werkje is voor den officier van gezondheid te velde, die zijn handboeken thuis heeft moeten laten, een nuttige raadsman.

W. P. WOLFFENSBERGER.

M. T. SCHNIRER, *Taschenbuch der Therapie*. 12 Ausg. abe. 1916. Würzburg. CURT KABITZSCH. 499 bladzijden. Prijs: 2 mark.

Dezen keer is de inhoud van het nu reeds zoo vaak aangekondigde boekje belangrijk verrijkt en wel voornamelijk met de ervaring, die de geneeskunst uit den oorlog heeft geput. De onderwerpen cholera, dysenterie, bevroering, pediculosis, tetanus en typhus zijn veel uitvoeriger en geheel anders bewerkt dan in vorige jaargangen.

In negen nauw volgedrukte bladzijden wordt besproken, wat zich in den oorlog als de doelmatigste behandeling van wonden in het algemeen en op verschillende plaatsen van het lichaam heeft doen kennen. Ondanks het gemis aan buitenlandsche tijdschriften, heeft de schrijver uit de literatuur van het jaar 120 nieuwe voorstellen op het vredesgebied der geneeswijzen verzameld en in beknopten vorm (in 14 bladzijdjes!) weergegeven.

Twintig nieuwe geneesmiddelen bezwaren de medicijnenlijst van 228 kolommen nauw merkbaar.

De perkutane toepassing van tuberculine is dezen keer bijzonder uitvoerig behandeld in de belangwekkende afdeeling over diagnostiek en therapie met tuberculine. Alle vroegere rubrieken zijn gehandhaafd en doen het boekje blijven wat het was: een ongeveer alzijdige vraagbaak voor het geheele arbeidsveld van den practicus.

PINKHOF.